

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3177/2015. (IX. 23.) AB HATÁROZATA**bírói kezdeményezés elutasításáról**

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók normatív állami támogatásáról szóló 213/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet 12. § (5) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására, megsemmisítésére és a jogszabály alkalmazásának kizárására irányuló bírói kezdeményezést az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés, XXIV. cikk (1) bekezdése, XV. cikke és a XXVIII. cikk (7) bekezdése vonatkozásában elutasítja.

2. Az Alkotmánybíróság az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók normatív állami támogatásáról szóló 213/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet 12. § (5) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására, megsemmisítésére és a jogszabály alkalmazásának kizárására irányuló bírói kezdeményezést az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése, II. cikke, XIII. cikk (1) bekezdése és a 25. cikk (2) bekezdés b) pontja vonatkozásában visszautasítja.

Indokolás

I.

[1] 1. 2015. április 29-én a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság bírálja az előtte 25.K.30.335/2015/14-I. szám alatt folyamatban lévő, közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított közigazgatási perben – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. § (1) bekezdése alapján –, a bírósági eljárás felfüggesztése mellett, bírói kezdeményezéssel fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben indítványozta az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók normatív állami támogatásáról szóló 213/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r. 1.) 12. § (5) bekezdése alaptörvény-

ellenességének megállapítását, a támadott jogszabályi rendelkezés megsemmisítését és alkalmazásának kizárását a bíróság előtt folyamatban lévő ügyben. A bírói kezdeményezés 2015. június 24-én érkezett az Alkotmánybíróságra.

- [2] 2. A bírói kezdeményezésre okot adó ügy kapcsán a bíróság végzése ismerteti, hogy a felperes nonprofit kft. mint átvető fenntartó és egy alapítvány mint korábbi fenntartó együttesen kérelmet nyújtottak be a Budapest Főváros Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalához (a továbbiakban: Kormányhivatal), hogy egy időskorúak átmeneti gondozásával foglalkozó szociális intézmény – mint engedélyes – fenntartóváltásának bejegyzését kérik. A Kormányhivatal a 2014. június 16-án kelt, BPC 020/1665-4/2014. számú határozatával a nonprofit kft.-t bejegyezte átadással történő fenntartóváltás címén a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásába. A Kormányhivatal a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet szabályai alapján járt el.
- [3] A Magyar Államkincstár Budapesti és Pest Megyei Igazgatósága (a továbbiakban: Igazgatóság) az alapítvány mint korábbi fenntartó – ÖF/1425/2012. számú másodfokú határozat alapján fennálló – tartozásának adók módjára történő behajtása céljából a 2014. augusztus 11-én kelt végzésével megkereste a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatóságát. Az alapítványt ekkor 40 045 950 Ft visszafizetési kötelezettség terhelte, valamint további 4 839 553 Ft igénybevételei kamattal és 5 343 338 Ft késedelmi pótlékkal tartozott, behajtandó tartozásának összege így összesen 50 228 841 Ft volt. E tartozás alapja az volt, hogy az Igazgatóság a 2011. évi normatíva hatósági ellenőrzéséről szóló 23661/21/2012. számú határozatával visszafizetési kötelezettséget állapított meg az alapítvány terhére, melyet a Magyar Államkincstár – a jelen per alperese – a 2012. október 27-én jogerőre emelkedett határozatával helyben hagyott. A visszafizetési kötelezettség teljesítési határideje 2012. november 16-án letelt.
- [4] A határozattal szemben előterjesztett keresetet a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 22.K.30.050/2013/4. számú jogerős ítéletével elutasította, a Kúria pedig, felülvizsgálati kérelem alapján lefolytatott eljárásában, a 2014. május 6-án kelt Kfv.IV.35.394/2013/4. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Az alapítvány azonban 2014. augusztus 11-ig nem tett eleget visszafizetési kötelezettségének, ezért rendelte el az Igazgatóság a 15988/42/2014. számú végzésével a tartozás adók módjára történő behajtását. A végzést az Igazgatóság megküldte az alapítványnak és az adóhatóságnak.

Az adóhatóság 2014. szeptember 25-én nemleges foglalási jegyzőkönyvet vett fel az alapítványnál, mivel az alapítványnak fellelhető vagyontárgyai nem voltak.

- [5] Az eredménytelen végrehajtási eljárást követően az Igazgatóság a 2014. október 20-án kelt 16524/11/2014. számú határozatával az alapítványtól az engedélyest átvevő nonprofit kft.-nek állapított meg 40 045 950 Ft visszafizetési kötelezettséget, rá hárítva az alapítvány korábban megállapított tartozását. A határozat jogszabályi háttérként hivatkozott a Korm. r. 1. 12. § (2) és (5) bekezdéseire, amelyek alapján fenntartóváltozás esetén a korábbi fenntartó által visszafizetendő támogatás megfizetésére az átvevő fenntartó is kötelezhető, ha a korábbi fenntartóval kapcsolatosan a végrehajtási eljárás részben vagy egészben eredménytelen volt. A határozat ellen a nonprofit kft. fellebbezett, de a Magyar Államkincstár az elsőfokú döntést az ÖF/1291/2014. számú határozatával – amelynek bírósági felülvizsgálata a jelen bírói kezdeményezés alapjául szolgáló, felfüggesztett közigazgatási per tárgya – helybenhagyta, szintén a Korm. r. 1. 12. § (5) bekezdésére hivatkozva. E jogszabályi rendelkezés alapján az engedélyest átvevő nonprofit kft.-t nemcsak az átvételtől – 2014. június 18-tól – terheli anyagi felelősség, hanem az ott írt módon és feltételekkel a korábbi fenntartó által visszafizetendő támogatás megfizetésére is kötelezhető. A határozattal szemben a nonprofit kft. keresettel élt, amely a bírói kezdeményezés alapjául szolgáló ügy tárgya.
- [6] 3. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott jogszabályhely az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, I. cikk (4) bekezdésével, II. cikkével, XIII. cikk (1) bekezdésével, XV. cikk (1)–(2) bekezdéseivel, XXIV. cikk (1) bekezdésével, XXVIII. cikk (7) bekezdésével és 25. cikk (2) bekezdés *b)* pontjával ellentétes.
- [7] Az indítványozó előadta, hogy az alapul fekvő ügy felperese egy nonprofit gazdasági társaság, jogi személy, amely időskorúak számára tart fenn szociális gondoskodást nyújtó intézményt, közszolgáltatást nyújt, tevékenysége közérdekű. Ehhez közpénzből kap támogatást, így közérdek fűződik ahhoz is, hogy e költségvetési támogatást ténylegesen a szolgáltatás működtetésére fordítsák. A költségvetési források védelme indokolja a Korm. r. 1.-ben foglalt ellenőrzési, elszámolási és visszafizetési mechanizmusokat.
- [8] 3.1. A nonprofit kft. és a korábbi fenntartó alapítvány együttesen nyújtott be kérelmet az engedélyes átvétele iránt a Kormányhivatalhoz. Ebben az eljárásban – mivel kérelemre induló eljárásról van szó – alapvető követelmény, hogy az ügyfél rendelkezési joga érvényesüljön. Ez a tisztességes ügyintézéshez való

jogból következik, és egyben az önrendelkezési jog eljárásjogi aspektusa is. Az ügyfelek azon jogát jelenti, hogy eldönthessék, kívánják-e anyagi jogukat az állam előtt érvényesíteni. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van a tisztességes ügyintézéshez, így a jogi személy nonprofit kft.-nek is. A kérelemre induló eljárásokban az ügyfél rendelkezési joga körébe tartozik, hogy benyújt-e egyáltalán kérelmet, kíván-e kapcsolatba kerülni az állammal, kialakít-e valamilyen releváns közigazgatási jogviszonyt. Ez eltérő szemléletet jelent a hivatalbóli eljárásokhoz képest. A kérelemre induló eljárásokban az ügyfél jellemzően valamilyen számára kedvező döntés, vagy jog megszerzése érdekében nyújt be kérelmet, és őt terheli a bizonyítási kötelezettség is. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes ügyintézéshez való jog az indítványozó álláspontja szerint azt a kötelezettséget rója a jogalkotóra, hogy olyan anyagi jogi és eljárásjogi szabályozási környezetet alakítson ki, amely alapján a közigazgatási hatóságok eljárása tisztességesen lefolytatható. A tisztességesség követelménye pedig azt jelenti, hogy az ügyfél ne legyen kiszolgáltatva az állam akaratának, őt a jogi szabályozás ne tekintse tárgynak, érdekeit pedig – a közérdek mellett – vegyék figyelembe a közhatalmi jogkörgyakorlás során. E követelmény továbbá azt a kötelezettséget rója a hatósági jogalkalmazókra és a közigazgatási bíróságra, hogy a jogszabályokat olyan módon értelmezzék – összhangban az Alaptörvény 28. cikkével –, ami biztosítja az ügyfél jogainak érvényesülését az eljárások során.

- [9] Az önrendelkezési jog eljárásjogi vetülete azt kívánná meg a hatósági eljárásokban, hogy az ügyfél el tudja dönteni, hogy anyagi jogával élni kíván-e. Biztosítani kell tehát a felelős és tájékozott döntéshez való jogot, amely azt jelenti, hogy az ügyfél birtokában van mindazoknak az információknak, amelyek alapján jogviszonyt hozhat létre. Az indítványozó szerint e körben is irányadó az 54/2004. (XII. 13.) AB határozat azon megállapítása, amely szerint: „[...] az emberi méltósággal csak az egyeztethető össze, ha kellő ismeretekkel rendelkező, döntésképes emberek határozhatnak saját sorsuk alakításáról, s mindaddig, amíg objektív mérce szerint megítélve ez a feltétel nem teljesíthető, az államnak az egyén kiszolgáltatottsága ellen fel kell lépnie.” (ABH 2004, 690, 731.) Ahhoz, hogy az érintettek ezen alapvető jogukkal valóban élni tudjanak, biztosítani kell a jog gyakorlásához szükséges felelősség vállalásának objektív feltételeit; vagyis a konkrét esetben az ügyféli igényérvényesítéshez biztosítani kell a felelős és tájékozott döntéshez való jogot. Tisztességes eljárást csak akkor lehet lefolytatni – különösen, ha azt maga az ügyfél kéri –, ha az igényérvényesítéshez szükséges adatok, információk az ügyfél

birtokában vannak, vagy legalább hozzáférhető, és lehetőség van ezek birtokában felelős döntés meghozatalára.

- [10] Az indítványozó véleménye szerint ez az értelmezési irány tűnik ki az Alkotmánybíróság 22/2013. (VII. 19.) AB határozatából is, amelyben a vizsgálat tárgya volt, hogy a kifogásolt szabályozás alapján az adózók rendelkezésére álltak-e a tájékozódáshoz szükséges jogszabályi feltételek és garanciák. Az ügyfél tájékozódási lehetőségeinek biztosítottságát vizsgálta ezen kívül a 3091/2015. (V. 19.) AB határozat is. Ezekre figyelemmel az indítványozó bíróság is azt vizsgálta a jelen ügyben, hogy érvényesültek-e az ügyfél tisztességes ügyintézéshez való jogát biztosító felelős és tájékozott döntéshozatal garanciái, amikor a felperes nonprofit kft. az engedélyes működtetése iránt kérelmet nyújtott be, majd az átvétel nyomán a Magyar Államkincstár visszafizetési kötelezettséget állapított meg a terhére. Ugyan az alapul fekvő közigazgatási pernek csak a Magyar Államkincstár visszafizetési kötelezettséget elrendelő határozata bírósági felülvizsgálata a tárgya, ez azonban nem választható el a kérelemre indult fenntartóváltásra vonatkozó közigazgatási eljárás jogszerűségének vizsgálatától, hiszen az ügyben alkalmazandó – és az indítványozó által kifogásolt – Korm. r. 1. 12. § (5) bekezdése értelmében a visszafizetési kötelezettség előírásához az egyik jogszabályi feltétel éppen az engedélyes átvétele.

- [11] 3.2. Az indítványozó rámutat, hogy a Korm. r. 1. 12. § (5) bekezdése egy közvetett helyállási szabályt tartalmaz, amely azonban nem azt mondja ki, hogy az abban írt fizetési kötelezettség *ex lege* „öröklődne”, vagy az állam egyfajta mögöttes felelősként az átvevőt állítaná az eredeti adós helyébe; hanem arról szól, hogy az átvevő ügyfél szabad és felelős akaratából kívánja átvenni egy közérdekű intézmény működtetésének a jogát. A konkrét esetben a felperes nonprofit kft. semmilyen kapcsolatban nem állt a korábbi fenntartóval, annak működése alatt semmilyen vagyoni felelősséggel érte nem tartozott. Az indítványozó szerint ezért a szabály alkotmányossága kapcsán az az alkotmányjogi szempontból releváns kérdés, hogy a hatósági eljárások során biztosított volt-e a szabad, tájékozott és felelős döntéshez való jog, és ha nem, akkor háríthatók-e ennek ellenére a hátrányos jogkövetkezmények a felperes nonprofit kft. terhére. Ebből a szempontból vizsgálva a jelen ügyet, megállapítható, hogy az átadó alapítvány visszafizetési kötelezettségét megállapító hatósági eljárásban a felperes nonprofit kft. nem volt ügyfél, az eljárás – egészen a Kúria előtti felülvizsgálati eljárásig – nélküle zajlott le; a felperes csak ezen eljárás után jelent meg, így sem megismerni, sem vitatni nem volt lehetősége a korábbi fenntartó terhére megállapított szabálytalanságokat. Az engedélyes átvételének

időpontjában az átadó alapítvány fizetéseképtelenségét még nem állapították meg, de az általa szabálytalanul kezelt összeg jogerősen megállapított mértéke már ismert volt a hatóságok előtt. Az átvevő nonprofit kft. részére még a nemleges foglalási jegyzőkönyvet sem küldték meg. Felmerülhet, hogy a nonprofit kft. feladata lett volna az átadó alapítványnál tájékozódni egy esetleges visszafizetési kötelezettség mértékéről, ez azonban az indítványozó megítélése szerint nem volt reális lehetőség, mert jogszabály az alapítványt ilyen jellegű iratok átadására, vagy akár betekintés engedésére nem kötelezi, és eleve kérdéses egy ilyen tájékoztatás hiteles, kimerítő teljesítése, amikor az ellenérdekű alapítvány a tartozásaitól szabadulni szeretne. A nonprofit kft. nem hatóság, még egy esetleges tájékoztatás esetén sincsenek lehetőségei annak valóságtartalmát, teljes körűségét ellenőrizni. A Kormányhivatal által lefolytatott adatmódosításra vonatkozó közigazgatási hatósági eljárásnak pedig nem volt tárgya a korábbi fenntartó esetleges tartozásainak vizsgálata.

- [12] 3.3. Az indítványozó bíró előadása szerint a perben irányadó Korm. r. 1. szabályai még nem tartalmaztak semmilyen garanciális jellegű előírást arra, hogy az eljáró hatóságoknak milyen kötelezettségei vannak az intézményt átvevő fél felé. Ennek okát pedig abban látja, hogy az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok állami támogatásáról szóló 489/2013. (XII. 18.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r. 2.) záró rendelkezései között szereplő 31. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy: „A 2014. évet megelőző időszakra járó normatív állami hozzájárulás, illetve támogatás igénylésére – ideértve a pótigényt és a lemondást is –, megállapítására, elszámolására, ellenőrzésére és – a részletfizetés kivételével – visszafizetésére, továbbá a kamatfizetésre és a késedelem jogkövetkezményeire az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók normatív állami támogatásáról szóló 213/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet 2014. január 1-jét megelőzően hatályos szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a fenntartó székhelyének megváltozása esetén az új székhely szerinti igazgatóság rendeli el az ellenőrzést.” Emiatt alkalmazandó a jelen ügyben a Korm. r. 1. 12. § (5) bekezdése, miközben a Korm. r. 2. 26. § (1)–(2) bekezdései már teljesen máshogy fogalmazzak. Az (1) bekezdés alapján fenntartóváltozás esetén az engedélyest átadó fenntartó által az átadott engedélyes után visszafizetendő támogatás és kamat megfizetésére az átvevő fenntartót is kötelezni kell, ha az átadó fenntartóval szemben a végrehajtás részben vagy egészben eredménytelen volt. A (2) bekezdés pedig új szabályként kimondja, hogy: „Az igazgatóság a fenntartóváltozást

megelőzően az engedélyest átvevő fenntartó kérelmére – az engedélyest átadó fenntartó egyidejű értesítése mellett – tájékoztatást nyújt az engedélyest átadó fenntartó által az engedélyes után visszafizetendő támogatás és fizetendő kamat összegéről.” Az indítványozó megítélése szerint azonban ezek a szabályok az idézett átmeneti rendelkezés miatt a vizsgált ügyre még nem alkalmazhatóak, így a Korm. r. 1. – amely még nem tartalmazott a tájékoztatásról hasonló szabályt – nem biztosított jogalapot a nonprofit kft.-nek az átadó alapítvány által az engedélyes után visszafizetendő támogatás és kamat összegéről való információkéréshez. Az indítványozó bíró nem tartotta meggyőzőnek a Magyar Államkincstárnak a perben elhangzott azon állítását sem, amely szerint, ha a nonprofit kft. ilyen kérelmet terjesztett volna elő, „nem látta volna akadályát” annak, hogy neki tájékoztatást nyújtson. Olyan szabályt ugyanis, amely ezt lehetővé tenné, sem a Korm. r. 1., sem más felhívható eljárási szabályok nem tartalmaznak. Így nem róható a nonprofit kft. terhére, hogy nem volt tudomása egy olyan, jogszabályokban nem biztosított, informális tájékoztatáskérési lehetőségről, amely alapján a Magyar Államkincstár (vagy a Kormányhivatal) megkérdőjelezhető jogalappal, esetlegesen adott volna neki információkat egy másik gazdálkodó szervezet adatairól. Az engedélyes átadását követően pedig a nonprofit kft. számára már késő ezeknek az információknak a megismerése; a tisztességes ügyintézés ezzel szemben akkor lett volna biztosítható, ha előzetesen tudja „átvilágítani” a korábbi fenntartó működését – nem pedig visszamenőlegesen szerez tudomást az őt terhelő kötelezettségekről –, erre azonban jogszabályi lehetőség nem volt.

- [13] Az indítványozó irányadónak tekinti azt az Alkotmánybíróság által megfogalmazott követelményt, „[...] hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki tevékenységüket”. (56/1991. (XI. 8.) AB határozat, ABH 1991, 454, 456.; 6/1999. (IV. 21.) AB határozat, ABH 1999, 90, 94.; 2/2000. (II. 25.) AB határozat, ABH 2000, 25, 28.) Ezzel az elvvel nem összeegyeztethető az az elvárás, hogy a felperes nonprofit kft. egy meg nem ismerhető jogosultságot gyakoroljon, és így kérjen valamilyen hatósági cselekményt. Ezért a Magyar Államkincstár eljárása a Korm. r. 1. 12. § (5) bekezdése alkalmazásával összefüggésben kiszámíthatatlan volt, nem biztosította a nonprofit kft. felelős és tájékozott döntéshez való jogát. A támadott jogszabályhely ezért az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésébe és a B) cikk (1) bekezdésébe ütközik. Mivel a felperes nonprofit kft. nem volt abban a helyzetben, hogy az átadó fenntartó tartozásával kapcsolatosan a hatóságok birtokában lévő

információkhoz hozzájusson, ezért az állam nem terhelheti rá e felelősen és szabadon meg nem hozható döntésnek a következményeit sem.

- [14] 3.4. Az indítványozó szerint a Korm. r. 1. 12. § (5) bekezdése az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdéseit és a XXIV. cikk (1) bekezdését is sérti a Korm. r. 2. 31. § (1) bekezdésében foglalt utaló szabály miatt. Az ügyfélegyenlőség követelményének sérelmét okozza a jelen ügy felperese hátrányára, hogy a szabály értelmében a 2014. évet megelőző időszakra járó normatív állami hozzájárulás illetve támogatás visszafizetése esetén még a Korm. r. 1. szabályait kell alkalmazni, ezért még nem alkalmazhatók az új szabályokban foglalt, a tisztességes ügyintézéshez való jogot biztosító garanciák. Ezzel szemben azoknak az ügyfeleknek, akiknél nem ilyen időszak az ügy tárgya, már biztosítottak a Korm. r. 2.-ben foglalt garanciális szabályok. E megkülönböztetésnek az indítványozó szerint nincsen tárgyilagos mérlegelés szerinti ésszerű indoka; nincs olyan Alaptörvényben biztosított jog vagy alkotmányos érték, amely szükségessé tenné, hogy egyes ügyfeleknek csak korlátozott jogvédelmi lehetőségek álljanak a rendelkezésére.
- [15] 3.5. Az indítványozó álláspontja szerint a Korm. r. 1. 12. § (5) bekezdése a jogbiztonság követelményét, és ezen keresztül az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését is sérti. A kifogásolt jogszabályhely ugyanis úgy rendelkezik, hogy fenntartóváltozás esetén a korábbi fenntartó által visszafizetendő támogatás megfizetésére az átvevő fenntartó is „kötelezhető”, ha a korábbi fenntartóval kapcsolatosan a végrehajtási eljárás részben vagy egészben eredménytelen volt. Ez értelmezhető a közigazgatási hatóságot felhatalmazó szabályként, amely esetben a hatóság mérlegelheti, hogy kötelezi-e az átvevő fenntartót is vagy sem; de értelmezhető kötelezettségként is, amely alapján az átvevő fenntartó feltétlenül helytállási kötelezettséggel tartozik. Ilyen kétértelműség azonban egy közigazgatási hatósági eljárás kereteit megszabó jogszabály esetében nem fogadható el. A jogszabály nem egyértelmű és pontos megfogalmazása miatt, továbbá azért is, mert a nonprofit kft. adatmódosítással történő közigazgatási hatósági eljárásban vette át az engedélyes intézményt, nem pedig általános jogutódként, a felperes nonprofit kft. jogos elvárása lehetett, hogy nem feltétlenül fogja őt terhelni a helytállási kötelezettség, vagy azt legalább vitathatja. A jogbiztonság sérelme a jelen esetben kapcsolódik az Alaptörvény XIII. cikkében biztosított tulajdonhoz való jog sérelméhez is, ugyanis a nonprofit kft. javainak felhasználásába garanciák nélküli beavatkozást és elvonást tesz lehetővé.
- [16] Azt, hogy a támadott jogszabályi rendelkezés jogbizonytalanságot okozott, az indítványozó azzal is alátámasztottnak látta, hogy utólag a jogalkotó

módosította; így a Korm. r. 2. 26. § (1) bekezdése már úgy szól, hogy fenntartóváltás esetén az engedélyest átadó fenntartó által az átadott engedélyes után visszafizetendő támogatás és kamat megfizetésére az átvevő fenntartót is kötelezni *kell*, ha az átadó fenntartóval szemben a végrehajtás részben vagy egészben eredménytelen volt. A korábbi nem egyértelmű normaszöveg vagy joggyakorlat miatti módosítás, az alkotmányos garanciák utólagos megteremtése éppen annak az elismerése, hogy a módosításra szoruló jogszabály jogbizonytalanságot okozott.

[17] 3.6. A Korm. r. 1. 12. § (5) bekezdése miatt – a bírói kezdeményezés szerint – a jelen perben a nonprofit kft. jogorvoslati joga valójában csak formális, mert nincs és nem is volt lehetősége az általa nem megismerhető korábbi tartozások jogalapjának,összegszerűségének, jogszerűségének a vitatására; legfeljebb az tehető vitássá, hogy az engedményt valóban átvette-e. Ez a formális jogorvoslati jog nem tényleges, nem hatékony, nincs tekintettel a peres fél jogos érdekeinek védelmére, ezért sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését. Senki sem kényszeríthető ugyanis olyan helyzetbe, hogy más „csődjét” átvegye, és a felperes nonprofit kft. magatartásából sem az következik, hogy egy hatalmas adósságokkal rendelkező intézményt kívánt volna megszerezni, különös tekintettel arra, hogy nem egy kiemelkedően profitábilis tevékenységről (idősek átmeneti elhelyezéséről) van szó. A támadott jogszabály és az azon alapuló hátrányos jogkövetkezmények alkalmazásához az indítványozó szerint az a minimális jogállami elvárás, hogy az ügyfél előzetesen szabad, tájékozott és felelősségteljes döntést hozhasson arról, hogy kívánja-e vállalni egy másik jogalany tartozásait, mérlegelhesse ennek lehetséges előnyeit és hátrányait. A jogi szabályozás annak elismerésével, hogy a jogosulatlanul felhasznált közpénzek visszaszerzése, a költségvetési források védelme alapvető közérdek [Alaptörvény N) cikk], sem lehet egyoldalú és az ügyfelek érdekeit figyelmen kívül hagyó.

[18] 3.7. Mindezek alapján az indítványozó bíró az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *b)* pontja és az Abtv. 25. § (1) bekezdése alapján indítványozta a Korm. r. 1. 12. § (5) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését; kérte továbbá a támadott jogszabályhely konkrét ügyben való alkalmazhatatlanságának a kimondását. Az indítványozó arra is utalt, hogy amennyiben az Alkotmánybíróság a megsemmisítés és az alkalmazási tilalom kérdésében elutasító döntést hozna, szükséges lehet az alkotmányos korlátok kijelölése a Korm. r. 1. 12. § (5) bekezdésének értelmezéséhez.

II.

[19] 1. Az Alaptörvénynek az indítvánnyal érintett rendelkezései:

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„I. cikk (4) A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.”

„II. cikk Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”

„XIII. cikk (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”

„XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

„XXIV. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

„XXVIII. cikk (7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

„25. cikk (2) A bíróság dönt

[...]

b) a közigazgatási határozatok törvényességéről;”

[20] 2. A Korm. r. 1.-nek az indítvány által támadott, 2013. december 31-ig hatályos rendelkezései:

„12. § (5) Fenntartóváltozás esetén a korábbi fenntartó által visszafizetendő támogatás megfizetésére a szolgáltatót átvevő fenntartó is kötelezhető, ha a korábbi fenntartót megillető, pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt pénzüsszegre vezetett végrehajtás részben vagy egészben eredménytelen volt. A szolgáltatót átvevő fenntartó fizetési kötelezettségének teljesítésére az (1)–(4) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.”

[21] 3. A Korm. r. 2.-nek az indítványban hivatkozott és az alkotmányossági vizsgálatba bevont rendelkezései:

„26. § (1) Fenntartóváltozás esetén az engedélyest átadó fenntartó által az átadott engedélyes után visszafizetendő támogatás és fizetendő kamat megfizetésére az engedélyest átvevő fenntartót is kötelezni kell, ha az engedélyest átadó fenntartót megillető, pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt pénzüsszegre vezetett végrehajtás részben vagy egészben eredménytelen volt.

(2) Az igazgatóság a fenntartóváltozást megelőzően az engedélyest átvevő fenntartó kérelmére – az engedélyest átadó fenntartó egyidejű értesítése mellett – tájékoztatást nyújt az engedélyest átadó fenntartó által az engedélyes után visszafizetendő támogatás és fizetendő kamat összegéről.”

„31. § (1) A 2014. évet megelőző időszakra járó normatív állami hozzájárulás, illetve támogatás igénylésére – ideértve a pótigényt és a lemondást is –, megállapítására, elszámolására, ellenőrzésére és – a részletfizetés kivételével – visszafizetésére, továbbá a kamatfizetésre és a késedelem jogkövetkezményeire az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók normatív állami támogatásáról szóló 213/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet 2014. január 1-jét megelőzően hatályos szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a fenntartó székhelyének megváltozása esetén az új székhely szerinti igazgatóság rendeli el az ellenőrzést.”

III.

[22] A bírói kezdeményezés nem megalapozott.

[23] 1. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az indítvány megfelel-e az Abtv.-ben írt formai és tartalmi feltételeknek.

- [24] Megállapítható volt, hogy a kérelem a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek részben eleget tesz. A kérelem a) tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza [Abtv. 25. § (1) bekezdés]; b) az eljárás megindításának indokait [alaptörvény-ellenesnek tartott jogszabályi rendelkezés folyamatban lévő ügy elbírálása során történő alkalmazása]; c) az Alkotmánybíróság által vizsgálendő jogszabályi rendelkezést [a Korm. r. 1. 12. § (5) bekezdésének 2013. december 31. napjáig hatályban volt szövege] d) az Alaptörvény megsértettnek vélt rendelkezéseit [a B) cikk (1) bekezdése, az I. cikk (4) bekezdése, a II. cikk, a XIII. cikk (1) bekezdése, a XV. cikk (1) és (2) bekezdései, a XXIV. cikk (1) bekezdése, a XXVIII. cikk (7) bekezdése és a 25. cikk (2) bekezdése]; e) részletes indokolást arra nézve, hogy a sértett rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel; valamint f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a megjelölt jogszabályhely alaptörvény-ellenességét, semmisítse azt meg, és zárja ki annak a konkrét perben történő alkalmazhatóságát.
- [25] A Korm. r. 1. támadott 12. § (5) bekezdése – a benne foglalt rendelkezéseknek a Korm. r. 2. 26. § (1) bekezdésében 2014. január 1-ei hatállyal történő újraszabályozása miatt – jelenleg már nincs hatályban. Nincs eljárásjogi akadálya azonban annak, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 41. § (3) bekezdése alapján a jogalkotó által hatályon kívül helyezett norma alaptörvény-ellenességét megvizsgálja, ha azt a konkrét esetben – folyamatban lévő bírósági eljárásban – még alkalmazni kell.
- [26] Az indítványozó a saját eljárását felfüggesztve fordult az Alkotmánybírósághoz, tehát az Abtv. 25. § (1) bekezdésében írt feltételek is teljesülnek.
- [27] A bírói kezdeményezést mindezek alapján az Alkotmánybíróság az alábbiak szerint bírálta el.
- [28] 2. Az Alkotmánybíróság a fent írtak szerint észlelte, hogy az indítványozó által támadott, és megsemmisíteni kért Korm. r. 1. 12. § (5) bekezdése már nincs hatályban, azt a Korm. r. 2. 34. § g) pontja 2013. december 31. napjával hatályon kívül helyezte. Az indítványozó kezdeményezte ezen rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, megsemmisítését, és annak a konkrét perben történő alkalmazhatóságának a kizárását. Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy már nem hatályos rendelkezés megsemmisítésére még akkor sincs módja, ha annak – az érdemi vizsgálatát követően – igazolódna az Alaptörvénybe ütközése a hatályban léte alatti időszakban.

- [29] Az indítványozó kérte megállapítani a támadott rendelkezésnek az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdésébe, a II. cikkébe, a XIII. cikk (1) bekezdésébe és a 25. cikk (2) bekezdés *b*) pontjába ütközését is, ugyanakkor ezen kezdeményezés alátámasztására alkotmányjogilag értékelhető, azt megfelelően megalapozó indokolást, érvelést az indítvány nem tartalmaz.
- [30] Az Alkotmánybíróság fentiek alapján a támadott rendelkezés megsemmisítésére, az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdésének, II. cikkének, XII. cikke (1) bekezdésének és a 25. cikk (2) bekezdés *b*) pontjának a sérelmére alapozott indítványelemeket az Abtv. 64. § *d*) pontja alapján visszautasította.
- [31] 3. Az Alkotmánybíróság a többi indítványelem tekintetében, azok érdemi vizsgálata során az alábbiakat állapította meg.
- [32] 3.1. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott rendelkezés mindenekelőtt azért sértette az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését, mert nem biztosította a felelős és tájékozott döntéshez való jogot, tisztességes közhatalmi eljárást pedig csak akkor lehet lefolytatni – különösen, ha maga az ügyfél kéri rendelkezési jogánál fogva az eljárás lefolytatását –, ha az igényérvényesítéshez szükséges adatok, információk a birtokában vannak, vagy ezek legalább hozzáférhetők, és ezek tudatában képes felelős döntést hozni.
- [33] Az Alkotmánybíróság e tekintetben rámutat, hogy az átvevő fenntartónak az átvételről való döntése előtt ismernie kellett, vagy ismerhette volna a Korm. r. 1. 12. § (5) bekezdésében szabályozott ún. mögöttes felelősség tényét, mibenlétét, joghatásait; azaz azt, hogy ez lényegében egy másik személy valamely vagyoni kötelezettségének a teljesítéséért való másodlagos, közvetett helytállási kötelezettség beálltának a lehetősége, ami mindig feltételez egy elsődlegesen felelős személyt is. A mögöttes felelősség létrejöttét tekintve alapulhat szerződésen és jogszabály rendelkezésén is, mint a jelen esetben. Érvényesítése minden esetben behajthatatlan köztartozást megállapító jogerős döntést feltételez.
- [34] Az ilyen konstrukciót önként, saját döntésére alapozottan vállaló természetes vagy jogi személynek mindenképpen számolnia kell döntése meghozatalakor azzal a lehetőséggel, hogy vele szemben esetleg érvényesítik a jogszabályban előre lefektetett és közzétett felelősségi szabályt, ezért részéről – a saját érdekében – nyomatékkal elvárható a fokozott körültekintés, adatszerezés, információgyűjtés a döntés meghozatala előtt. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a perbeli ügyben az átvevő fenntartó nem volt ezekről a lehetőségektől elzárva, és főként nem volt köteles az átvételre vonatkozó

döntést meghozni a megfelelő információk hiányában. A testület e tekintetben rámutat arra is, hogy az átvevő fenntartónak több lehetősége is lett volna önmagát hozzásegíteni a megalapozott döntés meghozatalához. Így megkeleshette volna a Magyar Államkincstárat, az adóhatóságot, az esetleges tartozásra nézve nyilatkozathatna volna a korábbi fenntartót vagy az átvétel feltételéül szabhatta volna, hogy a korábbi fenntartó szerezzon be a Magyar Államkincstártól és az adóhatóságtól egy arra vonatkozó igazolást, hogy köztartozása nem áll fenn.

- [35] Az indítvány tanúsága szerint azonban az átvevő a fenti vagy más – kétségkívül fennálló – lehetőségeinek egyikével sem élt, illetve nem utasították vissza az erre irányuló kérését. Az, hogy a támadott jogszabályhelyet 2014. január 1-jétől a jogalkotó kiegészítette, önmagában nem jelenti azt, hogy a korábbi szabályozás kizárta volna a megalapozott döntéshez való hozzájutás lehetőségét és nem támasztja alá a támadott szabályozás alaptörvényellenességét sem.
- [36] 3.2. Az indítványozó állítása szerint a támadott rendelkezés az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését és egyúttal a XV. cikkét azért is sérti, mert nem biztosítja az ügyfélegyenlőség elvét. Állítása szerint a Korm. r. 2. 31. § (1) bekezdésének alkalmazása azt eredményezi az átvevő fenntartó számára hátrányosan, hogy esetében – mivel a 2014. évet megelőző időszakra járó normatív állami hozzájárulásról illetve támogatás visszafizetéséről van szó – még nem alkalmazhatók a tisztességes ügyintézéshez való jogot biztosító, a Korm. r. 2. 26. § (2) bekezdésében szereplő garanciák. Azon ügyfelek esetében viszont, akiknél nem ilyen időszak az ügy tárgya, már az új szabályok szerint biztosított e jogok gyakorlása. Ennek a megkülönböztetésnek azonban nincs ésszerű, tárgyilagos indoka, nincs olyan alkotmányos érték, ami szükségessé tenné azt, hogy az átvevő fenntartó esetében még a korlátozott jogvédelem álljon csak rendelkezésre.
- [37] Az indítványozó által említett új garanciális szabályt a Korm. rendelet 2. 26. § (2) bekezdése tartalmazza. E szerint „[a]z igazgatóság a fenntartóváltozást megelőzően az engedélyest átvevő fenntartó kérelmére – az engedélyest átadó fenntartó egyidejű értesítése mellett – tájékoztatást nyújt az engedélyest átadó fenntartó által az engedélyes után visszafizetendő támogatás és fizetendő kamat összegéről.” Ez a rendelkezés a korábbi szabályozáshoz képest annyiban valóban „garanciálisabbnak” mondható, hogy az átvevő fenntartó számára kifejezetten felkínálja az a lehetőséget, hogy adatot, információt kérjen az átvenni kívánt intézmény esetleges köztartozásairól. Az indítványozó állítása

szerint ezt a szabályt nem lehetett az átvevő fenntartó fenntartó-változás bejegyzési ügyében alkalmazni, mivel azt a Korm. r. 2. 31. § (1) kizárta.

- [38] A Korm. r. 2. 31. § (1) bekezdése valóban bizonyos ügyfajtákra nézve a Korm. r. 1. szabályait rendeli alkalmazni. Ezek: 1. a 2014. évet megelőző időszakra járó normatív állami hozzájárulás, illetve támogatás igénylése, 2. megállapítása, 3. elszámolása, 4. ellenőrzése, 5. visszafizetése és 6. a kamatfizetés és a késedelem jogkövetkezményei. Az indítványozó által garanciálisnak minősített, a Korm. r. 2. 26. § (2) bekezdésével megállapított szabály azonban a fenti ügyfajták egyikébe sem tartozik, azaz nem vonatkozik rá a Korm. r. 2. 31. § (1) bekezdésében foglalt szabály.
- [39] A Korm. r. 2. 26. § (2) bekezdésével megállapított tájékoztatási szabály 2014. január 1-jén lépett hatályba. Az indítvány tanúsága szerint az átvevő fenntartót a Kormányhivatal 2014. június 16-án kelt határozatával jegyezte be a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásába, azaz a határozat meghozatalakor és előtte mintegy fél évvel már hatályban volt és alkalmazható lett volna az átvevő fenntartóra nézve a Korm. r. 2. 26. § (2) bekezdésében foglalt szabály. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az átvevő fenntartót a Korm. r. 2. 31. § (2) bekezdése sem zárta el a megalapozott döntéshez szükséges információkhoz való hozzáféréstől, sőt arra a 2014. január 1. és a határozat meghozatala közti időszakban már jogszabályban kifejezetten is biztosított lehetősége volt, így nem sérült az ügyfélegyenlőség elve sem hátrányos megkülönböztetés hiányában.
- [40] 3.3. Az indítványozó szerint az átvevő fenntartó jogorvoslathoz való joga is sérül az előtte folyó visszafizetési kötelezettséget elrendelő közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatára irányuló ügyben, mert az ebben a szakaszban már rendkívül korlátozott, lényegében formális. Az átvevő fenntartónak nincs és nem is volt lehetősége az általa nem ismert és meg nem ismerhető tartozás jogalapjának,összszersűségének, vagyis összességében a jogszerűségének vitatására, számára már csak a felelősség egyik szűk elemének vitatása áll rendelkezésre, az, hogy ténylegesen átvette az engedélyest.
- [41] Az indítványozó kifogása tehát lényegében az előtte folyó eljárás, a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatára irányuló per „előzményi ügyére”, a Magyar Államkincstár Budapesti és Pest Megyei Igazgatósága által első fokon, illetve a Magyar Államkincstár által másodfokon lefolytatott eljárásokra vonatkozik. Ezekben – az átadó fenntartó visszafizetési kötelezettségének

megállapítására irányuló – eljárásokban volt lehetőség a visszafizetés jogcímének és összezszerűségének a vitatására.

- [42] Az indítványozó a beadványában rögzíti, hogy az átadó fenntartó terhére visszafizetési kötelezettséget megállapító közigazgatási határozat 2012. október 27-én emelkedett jogerőre. Az Igazságügyi Minisztérium Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálat által vezetett Cégekivonat tanúsága szerint az átvevő létesítési okiratának kelte 2013. december 5. napja, a bejegyzés kelte pedig 2013. december 19. Az átvevő fenntartó tehát a visszafizetési kötelezettség megállapítására irányuló közigazgatási eljárások lefolytatásakor, és a kötelezettséget megállapító határozat jogerőre emelkedésekor még nem létezett. Ebből okszerűen következik, hogy tárgyalásokat sem folytathatott az átadó fenntartóval az intézmény átvételére és bevonhatatlan volt a közigazgatási szervek részéről az átadó fenntartóval szembeni eljárásba. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében szabályozott jogorvoslathoz való joga tehát nem sérülhetett, mert nem is volt neki ilyen joga, miután az átadó fenntartó visszafizetési kötelezettségének megállapítására irányuló közigazgatási eljárás jogerős lezárultakor az átvevő fenntartó nem is létezett. Azt sem lehetett tudni, hogy később át akarja majd venni az intézmény fenntartását saját döntése alapján. Egy későbbi, önállóan meghozott döntésre tekintettel pedig nem lehet számon kérni, hogy egy korábbi eljárásban miért nem biztosítottak számára jogorvoslati jogot.
- [43] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor emlékeztet rá, hogy több határozatában foglalkozott már a mögöttes felelős helyállási kötelezettségének feltételeiről az adóhatósági eljárásokban. [2/2013. (I. 23.) AB határozat, 9/2013. (III. 6.) AB határozat, 20/2015. (VI. 16.) AB határozat] Ezen határozatok mindegyikében az Alkotmánybíróság alkotmányos követelményeket állapított meg a mögöttes felelőst megillető jogokról az elsődleges felelőssel szemben folytatott adóhatósági eljárásokban. Természetesen az ezekben az alkotmányos követelményekben rögzített jogosultságok csak azokban az esetekben érvényesíthetők, amikor az eredeti felelős mellett a mögöttes felelős létezik, személye ismert. Jelen esetben ez a körülmény nem állt fenn.
- [44] Az Alkotmánybíróság a jelen ügy kapcsán rögzíti továbbá, hogy az adóhatósági eljárásokban a mögöttes felelős eljárásjogi helyzetére, jogaira vonatkozó, alkotmánybírósági határozatokban megállapított alkotmányos követelményeket irányadónak és alkalmazandónak tartja valamennyi, köztartozás – tehát nem csak adótartozás – megállapítására irányuló eljárásban is, ahol mögöttes felelősi konstrukció áll fenn, és az eljárást nem az adóhatóság folytatja le.

- [45] 3.4. Az indítványozó meglátása szerint a támadott szabályozás sértette a jogbiztonság követelményét is, az az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe ütközött. A rendelkezés legalább két értelmezést tett lehetővé: egyrészt felhatalmazásként lehetett érteni, miszerint az eljáró közigazgatási szervnek csak lehetősége volt mérlegelési jogkörben a mögöttes felelősség érvényesítése. A másik szerint a szabály a hatóság kivételt nem tűrő kötelezettségét állapította meg, azaz az átvevőnek mindig figyelembe kellett vennie, hogy átvétel esetén feltétlen helytállási kötelezettséggel tartozik. A közigazgatási hatóság eljárásának a kereteit meghatározó jogszabály egyértelműségének ilyen hiánya azonban nem fogadható el. Álláspontja szerint a szabályozás korábbi bizonytalanságát csak megerősíti az utólagos jogalkotói beavatkozás.
- [46] Az Alkotmánybíróság korábban már számos alkalommal foglalkozott a jogbiztonság, és ennek keretében a normavilágosság kérdéskörével. Így az 1263/B/1993. AB határozatában kimondta, hogy „[a]lkotmányértésnek csak az minősül, ha a sérelmezett jogszabály tartalma olyan mértékben homályos, vagy rendelkezései olyannyira ellentmondásosak, hogy a tisztázatlanság feloldására a jogszabály-értelmezés már nem elegendő, s a jogalkotási fogyatékoság az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság szerves részét alkotó jogbiztonság sérelmét idézi elő.” (ABH 1994, 672, 673.)
- [47] Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint a jogszabályok értelmezése a bíróságok feladata. Az Alkotmánybíróságnak tehát nincs hatásköre és lehetősége a támadott szabály pontos tartalmának a megállapítására, de erre a jelen ügyben nincs is szükség. A támadott rendelkezésnek az Alaptörvény B) cikkébe ütközése megállapítása szempontjából az a releváns kérdés, hogy az átvevő fenntartó az átvételre vonatkozó döntése meghozatala előtt juthatott-e arra a következtetésre a támadott rendelkezés alapján, hogy mindenféleképpen mentesülhet a mögöttes felelőst terhelő helytállási kötelezettség alól, azaz nem fordulhat elő, hogy ezt a jogkövetkezményt vele szemben alkalmazni fogják. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint ilyen mértékű „homályosságban” a támadott rendelkezés nem szenvedett. Az átvevő fenntartónak az indítványozó által felvetett egyik értelmezési változat sem sugallhatta azt a lehetőséget, hogy helytállási kötelezettsége biztosan nem áll be, azaz ennek esetleges bekövetkeztével a rendelkezés alapján számolnia kellett.
- [48] A fentiek alapján az Alkotmánybíróság a határozat 3. pontjában vizsgált, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére, a XV. cikk (1) bekezdésére, a XXIV. cikk

(1) bekezdésére és a XXVIII. cikk (7) bekezdésére alapozott indítványelemeket elutasította.

Budapest, 2015. szeptember 7.

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,   *Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/1939/2015.

